

การสร้างภาพตัวแทนประเทศจีนกับอุปลักษณ์เชิงวิพากษ์: กรณีศึกษา วาทกรรมข่าว “โชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” ในหนังสือพิมพ์จีน¹ เหยา ซือฉี *

คณะภาษาและวัฒนธรรมตะวันออก มหาวิทยาลัยภาษาและการค้าต่างประเทศกวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

Chinese National Identity Construction and Critical Metaphor Analysis: A Case Study of News Report Discourse about “Community with a Shared Future for Humanity” in Chinese Newspapers

Yao Siqi *

Faculty of Asian Languages and Cultures, Guangdong University of Foreign Studies, P. R. China

Article Info

Research Article

Article History:

Received 31 December 2021

Revised 15 June 2022

Accepted 15 August 2022

คำสำคัญ

การสร้างภาพตัวแทน

โชคชะตาร่วมกันสำหรับ

มนุษยชาติ

อุปลักษณ์เชิงวิพากษ์

โควิด-19

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพตัวแทนประเทศจีนที่ประกอบสร้างผ่านการใช้อุปลักษณ์โน้ตชนในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาจีน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ 2 ชื่อฉบับ ได้แก่ ประชาชนรายวันและกวางหมิงรายวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน ปี พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 30 เมษายน ปี พ.ศ. 2564 และใช้ทฤษฎีอุปลักษณ์เชิงวิพากษ์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ผลการวิเคราะห์อุปลักษณ์โน้ตชนพบว่า หนังสือพิมพ์จีนได้ใช้กลวิธีอุปลักษณ์โน้ตชนในการรายงานข่าวสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 5 มโนอุปลักษณ์ ได้แก่ (1) การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การทำสงคราม (2) การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การเดินทาง (3) การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การเข้าสอบ (4) มนุษย์ทั่วโลก คือ ครอบครัว (5) การพัฒนาาร่วมกันทั่วโลก คือ การก่อสร้าง การใช้อุปลักษณ์โน้ตชนเหล่านี้ได้สื่อภาพตัวแทนประเทศจีน 7 ประการ ได้แก่ (1) ประเทศจีนเป็นนักรบ (2) ประเทศจีนเป็นกัปตันเรือ (3) ประเทศจีนเป็นผู้สนับสนุนแนวคิด “โชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” (4) ประเทศจีนเป็นผู้เข้าสอบ (5) ประเทศจีนเป็นผู้พิทักษ์ปกป้องครอบครัว (6) ประเทศจีนเป็นสมาชิกในครอบครัว และ (7) ประเทศจีนเป็นสถาปนิก ภาพตัวแทนประเทศจีนจึงถูกสร้างขึ้นและเผยแพร่ผ่านการใช้ภาษาที่เป็นอุปลักษณ์ ซึ่งสัมพันธ์กับสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ และแนวคิด “โชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” ในสังคมจีน

* Corresponding author

E-mail address:

krisevaysq@hotmail.com

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่อง “การศึกษาการสร้างและเผยแพร่วาทกรรมเกี่ยวกับ ‘โชคชะตาร่วมกัน’ ภายใต้บริบทการป้องกันวิกฤตการณ์โรคไวรัสโคโรนา-19” ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยภาษาและการค้าต่างประเทศกวางตุ้ง [广东外语外贸大学引进人才科研启动项目 “防疫危机语境下的‘命运共同体’话语构建与传播研究” (项目编号: 2022RC094)]

Keywords:

National Identity Construction,
Community with a Shared
Future for Humanity,
Critical Metaphor Analysis,
COVID-19

Abstract

This research studied Chinese national identity constructed through using metaphors in newspapers based on a critical metaphor analysis (CMA) framework. Data were collected from *People's Daily* and *Guangming Daily* from 1 April 2020 to 30 April 2021. The results showed that metaphors in Chinese newspapers reflected five main concepts: (1) EPIDEMIC PREVENTION AND CONTROL IS WAR; (2) EPIDEMIC PREVENTION AND CONTROL IS TRAVEL; (3) EPIDEMIC PREVENTION AND CONTROL IS EXAMINATION; (4) HUMAN BEINGS AROUND THE WORLD ARE FAMILIES; and (5) GLOBAL COMMON DEVELOPMENT IS BUILDING. These concepts built seven aspects of the national identity of China: (1) China as a warrior; (2) China as a ship commander; (3) China as an advocate of the notion of "Community with a Shared Future for Humanity" (4) China as a candidate; (5) China as a family protector; (6) China as a family member; and (7) China as an architect. Therefore, Chinese national identities were constructed and spread by use of metaphoric language related to the Novel Coronavirus 2019 (COVID-19) pandemic and the concept of "Community with a Shared Future for Humanity" in Chinese society.

1. บทนำ

การสร้างภาพตัวแทนนอกจากเป็นประเด็นสำคัญที่ได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่องในด้านภาษาศาสตร์สังคมและการวิเคราะห์วาทกรรมแล้ว (Bucholtz & Hall, 2010, pp. 18-19) ยังเป็นหนึ่งในหน้าที่สำคัญสำหรับการวิเคราะห์ตัวบทจากการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ โดย Wodak (1999, p. 149) เชื่อว่าภาพตัวแทนของประเทศมักได้รับการก่อรูปและเผยแพร่ออกไปด้วยการใช้วาทกรรม โดยเฉพาะการบอกเล่าวัฒนธรรมประจำชาติ ดังนั้น จากมุมมองทางภาษาศาสตร์ ภาพตัวแทนของประเทศจึงสามารถสร้างขึ้นมาจากอศยการวิเคราะห์วาทกรรม

วาทกรรมของสื่อสารมวลชนเป็นวาทกรรมที่ผู้เขียนหรือนักข่าวประพันธ์ขึ้น โดยมีการคัดเลือกตามอุดมการณ์บนพื้นฐานของภูมิหลังวัฒนธรรมทางสังคมที่แตกต่างกัน ในฐานะที่อุปถัมภ์เป็นหนึ่งในกลยุทธ์ทางวาทกรรมที่ใช้กันอย่างสากลและแพร่หลาย จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ได้รับการศึกษาวิจัยอย่างกว้างขวางในวิชาด้านบรรณศาสตร์ปริชาน อีกทั้งยังมักได้รับการพิจารณาว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการสร้างมโนทัศน์ของมนุษย์ที่มีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ในโลก

สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา เป็นเหตุให้เกิดกระแสไปทั่วโลก และได้รับการกล่าวถึงกันอย่างแพร่หลาย สื่อมวลชนนานาชาติประเทศต่างรายงานและร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว ซึ่งเป็นภาวะฉุกเฉินครั้งใหญ่ด้านสาธารณสุขที่ป้องกันและควบคุมได้ยากมากที่สุดของประเทศจีนนับตั้งแต่ได้สถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นต้นมา อีกทั้งยังเป็นการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อครั้งใหญ่ที่ทั่วโลกต้องเผชิญในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ประเทศจีนมีชะตากรรมเชื่อมโยงกับประเทศอื่น ๆ ในโลกอย่างใกล้ชิด เพราะฉะนั้น ประเด็นเรื่อง “โชคชะตาาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” (人类命运共同体) จึงกลายเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจอย่างแพร่หลายในการร่วมมือต่อสู้กับสถานการณ์แพร่ระบาดระดับโลก

แนวคิด “โชคชะตาาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” เป็นแนวคิดใหม่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและอนาคตของสังคมมนุษย์ที่เสนอโดยรัฐบาลจีนและผู้นำชาวจีน โดยเน้นย้ำในการประชุมสมัชชาผู้แทนทั่วประเทศของพรรคคอมมิวนิสต์จีนครั้งที่ 18 (สมัชชา 18) ในปี ค.ศ. 2012 อย่างชัดเจนว่า “ต้องรณรงค์ให้ตระหนักในเรื่องโชคชะตาาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ เมื่อดำเนินการแสวงหาผลประโยชน์ของประเทศเองก็ต้องคำนึงถึงความกังวลที่สมเหตุสมผลของประเทศอื่น ๆ ด้วย” (Hu, 2012) นับตั้งแต่เกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (โควิด-19) ซึ่งมีผลกระทบทั่วโลก ได้ตีความแนวคิด “โชคชะตาาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” ใหม่อีกครั้ง การริเริ่มดำเนินแนวคิด “โชคชะตาาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” ของประเทศจีนจึงเป็นโอกาสสำคัญสำหรับสื่อภายในประเทศที่จะสำรวจวิธีการสร้างภาพตัวแทน ทั้งนี้ ประเด็นสำคัญของวิธีการสร้างภาพตัวแทนประกอบไปด้วยการทำงานที่ดีในระบบวาทกรรมจีน การสร้างและ

เผยแพร่ภาพตัวแทนของประเทศจีน ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมของระบบวาทกรรมจีนให้สมบูรณ์ครบถ้วน รวมทั้งเพิ่มอิทธิพลวาทกรรมของประเทศจีน

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างภาพตัวแทนประเทศจีนส่วนใหญ่มักมุ่งเน้นไปในรูปแบบการสร้างภาพตัวแทนประเทศจีนจากมุมมองของสื่อสารมวลชนตะวันตก (Zheng & Li, 2016, p. 87) ส่วนการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างภาพตัวแทนด้วยสื่อสารมวลชนจีนเองนั้นส่วนใหญ่มาจากสาขาวิชาสื่อสารมวลชนศึกษา (Sun & Chen, 2016, p. 163) หรือศึกษาในแง่มุมมองของยุทธศาสตร์ทางการทูต เพื่อให้ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาประเทศ (Wang, 2015) อย่างไรก็ตาม การศึกษาเกี่ยวกับการสร้างภาพตัวแทนตามแนววรรณศาสตร์ปริชานยังมีผู้ศึกษาน้อยและขาดการวิจัยบทบาทการใช้อุปลักษณ์ในการสร้างภาพตัวแทนจากมุมมองอุปลักษณ์เชิงวิพากษ์

จากการสืบค้นเบื้องต้นพบว่า สื่อสารมวลชนจีนได้ใช้อุปลักษณ์ประเภทต่าง ๆ ในการรายงานข่าวที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยใช้ในมุมมองการวิเคราะห์อุปลักษณ์เชิงวิพากษ์ ซึ่งนอกจากเป็นกลวิธีในการเลือกใช้วาทกรรมอย่างมีจิตสำนึกแล้ว ยังเป็นวิธีสำคัญในการสร้างภาพตัวแทน กล่าวคือ การศึกษาอุปลักษณ์โน้ตชนและวิเคราะห์กลวิธีการใช้อุปลักษณ์ในการสร้างภาพตัวแทนของประเทศจีนนั้น สามารถช่วยให้เรียนรู้ได้ว่า ระหว่างอุปลักษณ์ที่สื่อใช้และการสร้างภาพตัวแทนของประเทศมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ด้วยเหตุผลดังกล่าว บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุปลักษณ์โน้ตชนตามแนวคิดการวิเคราะห์อุปลักษณ์เชิงวิพากษ์ รวมทั้งวิเคราะห์ภาพตัวแทนที่มีเอกลักษณ์ประจำชาติของประเทศจีนซึ่งประกอบสร้างผ่านการใช้อุปลักษณ์โน้ตชนที่ปรากฏในวาทกรรมข่าว เพื่อเรียนรู้และเข้าใจถึงอุดมการณ์และทัศนคติของสื่อจีนในกระบวนการที่ประเทศจีนร่วมกันต่อต้านการแพร่ระบาดของโควิด-19

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับ “โซคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ”

“โซคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” มิเพียงเป็นแก่นความคิดสำคัญในการบริหารจัดการทั่วโลกของประเทศจีน แต่ยังเป็นการตอบสนองตามสภาพความจริงต่อการลงลึกเข้าสู่การพัฒนาแห่งโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันเช่นกัน อีกทั้งเป็นมโนทัศน์ใหม่ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติจีน (Zhu & Ji, 2023, p. 69) และได้รับการนำเสนอขึ้นมาในบริบททางภาษาแห่งยุคสมัยใหม่ ซึ่งสืบช่วงการตรึงตรองเชิงประวัติศาสตร์ต่อโซคชะตาของมนุษยชาติ ทั้งนี้ ความหมายโดยนัยของศาสตร์ดังกล่าวได้ผ่านประสบการณ์ในกระบวนการพัฒนาเชิงพลวัตมาแล้ว ได้แก่ “ประชาคมร่วมกัน” — “โซคชะตาร่วมกัน” — “โซคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ”

“ประชาคมร่วมกัน” (共同体) เป็นคำเรียกในลักษณะองค์รวมของสรรพสิ่งบางจำพวก ที่มีคุณลักษณะพิเศษเฉพาะร่วมกัน ยามที่เรียกกันว่า “ประชาคมร่วมกัน” หมายความว่า เป็นการรู้ซึ่งและเข้าใจจากองค์รวมของสรรพสิ่ง จากมุมมองทางด้านปรัชญา “ประชาคมร่วมกัน” มักอธิบายตีความโดยทั่วกันถึงการที่มนุษย์ผสานรวมตัวและดำรงอยู่ร่วมกันภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน ขอบเขตของการกล่าวอ้างนั้น เริ่มต้นจากการรวมตัวกันระหว่างสองบุคคล และขยายขนาดกลายเป็นสหภาพแห่งมนุษยชาติที่ทุกประเทศและทุกชนชาติรวมตัวกันภายใต้สภาวะเชิงบูรณาการในระดับโลก (Huang & Wang, 2017, p. 168)

การทำความเข้าใจคำว่า “โชคชะตาร่วมกัน” (命运共同体) ตามตัวอักษรภาษาจีน คือการเพิ่มคำเสริมหน้า “ประชาคมร่วมกัน” เพื่อล้อมวงกำหนดกรอบขอบข่ายในคุณลักษณะใด คุณลักษณะหนึ่งสำหรับ “ประชาคมร่วมกัน” ส่วนคำว่า “โชคชะตา” (命运) เป็นมโนทัศน์เชิงนามธรรมอย่างหนึ่ง อันกล่าวถึงการดำรงอยู่และพัฒนาของมนุษยชาติตลอดจนความเชื่อเชิงจิตวิญญาณ และทิศทางการแสวงหาคคุณค่า ฉะนั้น “โชคชะตาร่วมกัน” จึงหมายถึงการผสานรวมตัวกันของประเทศ ซึ่งเชื่อมโยงโชคชะตาและพึ่งพาอาศัยกันและกัน โดยประกอบขึ้นจากประเทศและชนชาติที่แตกต่างกัน เน้นย้ำการดำรงอยู่ร่วมกัน การพัฒนาร่วมกัน การร่วมสร้างร่วมแบ่งปัน และการร่วมมือเพื่อชัยชนะร่วมกันของแต่ละประเทศในแนวโน้มแห่งโลกาภิวัตน์ทั่วโลก (Li, 2020, p. 11; Liu, 2015, p. 15) ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ “โชคชะตาร่วมกัน” ยังสะท้อนเผยให้เห็นถึงแนวคิดในการพัฒนาสำหรับการเอื้อประโยชน์ต่อกันและการอยู่ร่วมกัน ท่ามกลางบรรยากาศในเชิงมนุษยธรรมที่ร่วมแรงร่วมใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นความเกี่ยวข้องในสายสัมพันธ์ของการฝ่าพายุฝนลงเรือลำเดียวกัน² และการมีสุขร่วมเสรมีทุกข์ร่วมต้านอันเกิดจากการร่วมสร้างของประเทศ ซึ่งมีได้ครอบคลุมเพียงในด้านเศรษฐกิจ แต่ยักรวมถึงด้านสังคม มนุษยธรรม ค่านิยม ความปลอดภัย และในระดับอื่นๆ ด้วย (Xu, 2006, p. 3)

“โชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” เป็นความคิดเชิงคุณค่าแห่งหลักสากลนิยมอันสำคัญ ได้รับการเสนอขึ้นจากการที่ประเทศจีนนำแนวคิดลัทธิมาร์กซิสม์ (Marxism) มาผสานรวมกับการพัฒนาตามความเป็นจริงของประเทศจีน ซึ่งอิงอยู่บนฐานของประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์โลกและแนวโน้มล่าสุดของการพัฒนาแห่งยุคสมัย โดยคำว่า “โชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” นี้ปรากฏขึ้นครั้งแรกสุดในสมัชชา 18 อย่างเป็นทางการเมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2012 ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “ในโลกใบนี้ ระดับการเชื่อมสัมพันธ์กัน การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของทุกประเทศได้เพิ่มพูนลึกซึ้งขึ้นอย่างเป็นประวัติการณ์ มนุษยชาติอาศัยอยู่ในหมู่บ้านร่วมโลกใบเดียวกัน และใช้ชีวิตอยู่บนพื้นที่เวลาเดียวกันกับในประวัติศาสตร์และความเป็นจริง พานพบบรรจบ ยิ่งกลายเป็นโชคชะตาร่วมกันอย่างที่ไม่ชะตาคุณมีฉัน และในชะตาฉันมีคุณ

² ฝ่าพายุฝนลงเรือลำเดียวกัน เป็นการอุปมาว่ายามอยู่ในภาวะที่ยากลำบาก ต้องร่วมมือกันฝ่าฟันช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างสมัครสมาน

มากขึ้นเรื่อย ๆ” หลังจากนั้น ประธานาธิบดีสีจิ้นผิง (习近平) ได้กล่าวเสนอถึงแนวคิดนี้อยู่บ่อยครั้ง ทั้งในการกล่าวปาฐกถาระดับชาติและระดับนานาชาติ จดหมายที่เขียนตอบ และบทความที่ลงนามหลากหลายแห่ง รวมถึงได้ดำเนินการอธิบายความคิดนี้อย่างเป็นระบบ “ประพจน์เพื่อสร้างโชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” ถูกเสนอขึ้นครั้งแรกโดยประธานาธิบดีสีจิ้นผิง ในการจัดประชุมอภิปรายการทูตประเทศรอบด้าน เมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. 2013 โดยกระตือรือร้นเรียกร้องให้มีการปฏิบัติงานด้านการทูตต่อประเทศเพื่อนบ้านอย่างเต็มที่ เพื่อให้จิตสำนึกในโชคชะตาร่วมกันหยั่งรากลงในประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่รายรอบประเทศจีน ดังนั้น ระหว่างปี ค.ศ. 2013 ถึง ค.ศ. 2016 สีจิ้นผิงจึงได้เสนอแนวคิดโชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติในเวทีสำคัญ ๆ ระดับนานาชาติหลายครั้งในหลากหลายโอกาส และในการประชุมใหญ่ครั้งที่สิบเก้าของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศจีนในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2017 ก็ได้นำเสนอ “การผลักดันการสร้างโชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” ให้เป็นหนึ่งในกลยุทธ์พื้นฐานและเป็นแนวคิดสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนในยุคสมัยใหม่ การยืนยันผลักดันสร้างโชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาตินับเป็นองค์ประกอบสำคัญในแนวคิดสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนในยุคสมัยใหม่ของสีจิ้นผิง เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. 2017 สีจิ้นผิงได้เน้นย้ำประเด็น “โชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” ในคำปราศรัยหลักของการสนทนาระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศจีนกับพรรคการเมืองระดับสูงของโลกซ้ำอีกครั้งว่า “โชคชะตากับอนาคตของทุกชนชาติและทุกประเทศล้วนเกี่ยวโยงกันอย่างแนบแน่น ควรจะฝ่าพายุฝนลงเรือลำเดียวกัน ร่วมแบ่งเกียรติยศร่วมปันความอัปยศ³ พากเพียรสร้างดวงดาวแห่งนี้ที่พวกเราถือกำเนิดและเติบโตขึ้นมาให้กลายเป็นครอบครัวใหญ่ซึ่งกลมเกลียวเป็นหนึ่งเดียวกัน ทำให้ชีวิตอันดงามที่สุดซึ่งบุคคลในประเทศต่าง ๆ บนโลกเฝ้าใฝ่หากลายเป็นความจริง” (Xi, 2020, p. 433) และในปีเดียวกัน “โชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” ได้ถูกบันทึกลงในมติสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องเป็นครั้งแรก แสดงให้เห็นว่าความคิด “โชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” กำลังได้รับการสนับสนุนอย่างแพร่หลายยิ่งขึ้นทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ (People's Daily, 2017 February 14)

สถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ไม่เพียงเป็นหนึ่งในเหตุการณ์ทางสาธารณสุขของทั่วโลก แต่ยังเป็นความเสี่ยงที่ทำลายในระดับโลกอย่างไม่ต้องสงสัย ทำให้ผู้คนจากทั่วโลกยิ่งตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของแนวคิด “โชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” มากขึ้น (Qu, 2020, pp. 24-25) บัดนี้สถานการณ์โรคระบาดเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ที่ทั่วโลกกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน และยังไม่เคยเกิดขึ้นในรอบศตวรรษ แนวคิดโชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติจึงมุ่งหมายในการถ่ายทอดประสบการณ์ของประเทศจีนและแผนการของ

³ ร่วมแบ่งเกียรติยศร่วมปันความอัปยศ หมายถึง เมื่อมีความสุขก็ร่วมกันแบ่งปัน คราวยากลำบากก็ร่วมกันแบกรับ แสดงถึงความสัมพันธ์ที่สนิทชิดเชื้อกันอย่างยิ่ง แม้ว่าจะเจอเรื่องดีหรือร้ายก็ยังคงอยู่เคียงกันคอยช่วยเหลือกันและกันเสมอ

ประเทศจีนในการแก้ปัญหาสำหรับทุกประเทศทั่วโลก (Xiong, 2021, p. 28; Zhu & Li, 2023, p. 69) ด้วยเหตุนี้ ภายหลังที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ไปทั่วโลก ประธานาธิบดีสีจิ้นผิงจึงได้กล่าวถึงในหลากหลายโอกาสทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ว่าต้องแข่งขันในการทำให้ทุกประเทศเข้าใจแนวคิดนี้ เรียกร้องให้สังคมนานาชาติสร้างการตระหนักรู้ในโชคชะตาาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ เผ่าสังเกตการณ์และช่วยเหลือกันและกัน ร่วมไม้ร่วมมือเพื่อตั้งรับกับความเสี่ยงอันท้าทาย และร่วมผลักดันการสร้างโชคชะตาาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ

2.2 ทฤษฎีอุปลักษณ์เชิงวิพากษ์

การวิเคราะห์อุปลักษณ์เชิงวิพากษ์ (Critical Metaphor Analysis) เป็นวิธีการชนิดใหม่อย่างหนึ่งของอุปลักษณ์มโนทัศน์ ซึ่งก่อรูปขึ้นจากการผสมผสานรวมกันระหว่างการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์และภาษาศาสตร์ปริชาน โดย Charteris-Black (2004) ได้ผสมผสานสองศาสตร์ดังกล่าวเข้าด้วยกัน และเป็นผู้ริเริ่มนำเสนอทฤษฎีอุปลักษณ์เชิงวิพากษ์อย่างกระชับชัดเจน ซึ่ง Charteris-Black เชื่อว่า การทำความเข้าใจอุปลักษณ์อย่างถูกต้องนั้น จำเป็นต้องพิจารณาถึงมิติเชิงอรรถศาสตร์ วัจนปฏิบัติศาสตร์ และการรับรู้อย่างครอบคลุม ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นต้องสร้างรูปแบบการวิเคราะห์เชิงอุปลักษณ์ คือ “การวิเคราะห์อุปลักษณ์เชิงวิพากษ์” โดยใช้ระเบียบวิธีศึกษาวิจัยของการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ ภาษาศาสตร์คลังข้อมูล วัจนปฏิบัติศาสตร์ และภาษาศาสตร์ปริชานอย่างครอบคลุม สำหรับการศึกษาความหมายเชิงอุปลักษณ์ในวาทกรรม และวิเคราะห์แรงจูงใจของผู้พูดในการใช้อุปลักษณ์ รวมทั้งพิจารณาว่าผู้ใช้ภาษามีการเลือกสรรการถ่ายทอดความสัมพันธ์ทางความหมายจากขอบเขตมโนทัศน์ต้นทาง (source domain) สู่ขอบเขตมโนทัศน์ปลายทาง (target domain) อย่างไร ล้วนสามารถเน้นย้ำคุณสมบัติบางประการของประเทศให้ปรากฏได้อย่างเด่นชัด ซึ่งช่วยสร้างภาพตัวแทนประจำชาติจากการวิเคราะห์กลไกทางปริชานที่เป็นอุปลักษณ์ (Chen, 2014, p. 39; Fan & Zou, 2021, p. 61)

นอกจากนี้ Charteris-Black (2004, pp. 25-41) ยังได้สรุปรวบรวมขั้นตอนของการวิเคราะห์อุปลักษณ์เชิงวิพากษ์ออกมา 3 ประการ โดยอาศัย “รูปแบบการวิเคราะห์สามมิติ” (Three-Dimensional Framework) ที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ของ Fairclough (1992, 2003) ได้แก่ การพิสูจน์เชิงอุปลักษณ์ (Metaphor identification) การอธิบายเชิงอุปลักษณ์ (Metaphor interpretation) และการตีความเชิงอุปลักษณ์ (Metaphor explanation) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) การพิสูจน์เชิงอุปลักษณ์ : การอ่านตัวบทอย่างละเอียด (close reading) เพื่อระบุพิสูจน์ว่าในตัวบทมีคำสำคัญเชิงอุปลักษณ์หรือไม่ รวมถึงระหว่างขอบเขตมโนทัศน์ต้นทางและขอบเขตมโนทัศน์ปลายทางสามารถก่อรูปความสัมพันธ์ทางการถ่ายทอดความหมาย (cross-

domain mapping) ได้หรือไม่ เพื่อวินิจฉัยแยกแยะ “อุปลักษณเชิงเลือกสรร” (Candidate metaphor) ออกมา สำหรับกระบวนการพิสูจน์อุปลักษณในการวิจัยครั้งนี้จะอธิบายในข้อ 3.2 ต่อไป

(2) การอธิบายเชิงอุปลักษณ : การอธิบายเชิงอุปลักษณเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างอุปลักษณ กับปัจจัยทางการรู้คิด และปัจจัยเชิงวัฒนธรรมปฏิบัติ เป็นความต้องการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปลักษณ การตัดสินใจทางความรู้ความเข้าใจ การใช้วัฒนธรรมปฏิบัติ และปัจจัยอื่นๆ ที่แฝงอยู่เบื้องหลังการใช้อุปลักษณขึ้นมา

(3) การตีความเชิงอุปลักษณ : การตีความเชิงอุปลักษณเกี่ยวพันกับความหมายทางภาษาระดับข้อความ ในขั้นตอนนี้โดยหลักสำคัญแล้วจะดำเนินการวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อการสร้างอุปลักษณให้เกิดขึ้น และบทบาททางสังคมของอุปลักษณที่แสดงออกมาในวาทกรรม

อย่างไรก็ดี กล่าวได้ว่าการวิเคราะห์อุปลักษณเชิงวิพากษ์ เป็นวิธีการอย่างหนึ่ง ที่ค่อนข้างใหม่และมีประสิทธิภาพในการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาษา ความคิด และสังคม (Ji & Chen, 2007, pp. 42-48) โดยนำการวิเคราะห์ทางภาษา ความเข้าใจทางปริชาน และองค์ความรู้ทางสังคมมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน ซึ่งจะสามารถอธิบายแนวโน้มการเลือกสรรของผู้คนในการใช้อุปลักษณจากตัวบทที่เฉพาะเจาะจงได้ สำหรับแรงจูงใจในการใช้อุปลักษณจะมีการประกาศอย่างเปิดเผยและอธิบายให้กระจ่างในระดับขั้นที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การสร้างภาพตัวแทนมักก่อรูปขึ้นในกระบวนการปฏิสังสรรค์ระหว่างมนุษย์ภายใต้บทบาทร่วมกันของภูมิหลังทางสังคมและบริบททางวัฒนธรรม โดยการสร้างภาพตัวแทนกับวาทกรรมของผู้ใช้ภาษาได้ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวาทกรรมเชิงอุปลักษณและการสร้างภาพตัวแทนอันส่งผลกระทบต่อการใช้อุปลักษณในถ้อยคำพูด ซึ่งอุปลักษณสามารถสะท้อนคุณลักษณะเฉพาะแห่งภาพตัวแทนของผู้ใช้ภาษาได้ ด้วยเหตุนี้ การวิเคราะห์อุปลักษณจากมุมมองอุปลักษณเชิงวิพากษ์ จึงสามารถเรียนรู้แรงจูงใจหรืออุดมการณ์ที่แฝงเร้นอยู่ในความคิดของผู้ใช้อุปลักษณได้ ตลอดจนสามารถเข้าใจถึงอุปลักษณซึ่งเผยอุดมการณ์ให้ปรากฏชัดออกมา เพื่ออธิบายวิธีการสร้างภาพตัวแทน

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ข้อมูลในการวิจัย

ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมจากหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ฉบับ ได้แก่ ประชาชนรายวัน และกวางหมิงรายวัน โดยมีระยะเวลาหนึ่งปีจากวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2563 ถึงวันที่

30 เมษายน พ.ศ. 2564 ผู้วิจัยใช้คำว่า “โซคซะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” เป็นคำสำคัญในการสืบค้นรายงานข่าวที่เกี่ยวข้องกับ “สถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่” จากเว็บไซต์ทางการของหนังสือพิมพ์รายวันดังกล่าว ซึ่งดำเนินการคัดกรองโดยเฉลี่ยตามประเด็นเนื้อหาการรายงาน (เช่น ประเด็นทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และการรักษาทางการแพทย์) และคัดเลือกการรายงานข่าวรวมทั้งหมด 92 รายการ (แยกส่วนเก็บไว้เป็นไฟล์เอกสารรูปแบบ .txt และจัดเก็บไว้ในแฟ้มเอกสารเดียวกัน) จำนวนตัวอักษรทั้งหมด 139,407 คำ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเป็นตัวแทนพอสมควร ไม่ว่าในแง่ปริมาณการรายงานข่าวหรือขอบเขตระดับความกว้างทางหัวข้อเรื่อง

3.2 กระบวนการดำเนินการวิจัย

3.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีอุปลักษณ์เชิงวิพากษ์ และแนวคิดเกี่ยวกับ “โซคซะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ”

3.2.2 เก็บรวบรวม คัดเลือกข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลตาม 3 กระบวนการ ดังนี้

(1) การพิสูจน์เชิงอุปลักษณ์ : การวิจัยนี้อาศัย “กระบวนการพิสูจน์อุปลักษณ์” (Metaphor Identification Procedure, MIP) ที่เสนอโดย Pragglejaz Group (2007) ในการจำแนกและแยกแยะอุปลักษณ์ ซึ่งกระบวนการจำเพาะโดยทั่วไปแล้วประกอบด้วยสองช่วง คือ “การแยกแยะการตรวจพิสูจน์” โดยผู้วิจัยต้องอ่านถ้อยความข่าวทั้งหมดอย่างละเอียด เพื่อให้เข้าใจแนวคิดหลักของถ้อยความจากองค์กรรวม และแยกแยะปรากฏการณ์เชิงอุปลักษณ์ในคลังข้อมูลภาษาออกมา อีกทั้งยังพิจารณาว่าอุปลักษณ์ที่ถูกแยกแยะออกมาเป็น “อุปลักษณ์ที่ได้รับเลือก” หลังจากนั้นจึงพิจารณาว่าอุปลักษณ์ที่ได้รับเลือกซึ่งตรวจพิสูจน์ตามบริบทภาษาจำเพาะควรจะเป็นคำสำคัญเชิงอุปลักษณ์หรือไม่ กล่าวคือ การจำแนกแยกแยะความหมายนั้น เป็นในเชิงอุปลักษณ์หรือว่าเป็นตามรูปภาษาโดยแท้ (Pragglejaz Group, 2007) หากบางคำ มีเพียง “ความหมายตามรูปภาษา” จำเป็นต้องขจัดออก แต่หากว่าคำบางคำเกิดเป็นความหมายใหม่ขึ้นในบางบริบทภาษาจำเพาะ และก่อรูปการถ้อยไขว่คว้าผ่านสองขอบเขตมโนทัศน์ (conceptual domain) ที่แตกต่างกัน คำศัพท์นี้จะถูกพิจารณาจำแนกเป็นคำเชิงอุปลักษณ์

(2) การอธิบายเชิงอุปลักษณ์ : หลังจากจัดคำศัพท์ที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานคำนิยามเชิงอุปลักษณ์ และแยกแยะคำศัพท์ที่จัดเป็นคำสำคัญในเชิงอุปลักษณ์แล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการสรุปรวมการแยกหมวดหมู่คำสำคัญเชิงอุปลักษณ์ที่ได้รับ และวิเคราะห์ปรากฏการณ์เชิงอุปลักษณ์ในแต่ละการจำแนกหมวดหมู่อุปลักษณ์มโนทัศน์ตามกรณีตัวอย่างในข้อมูลภาษา

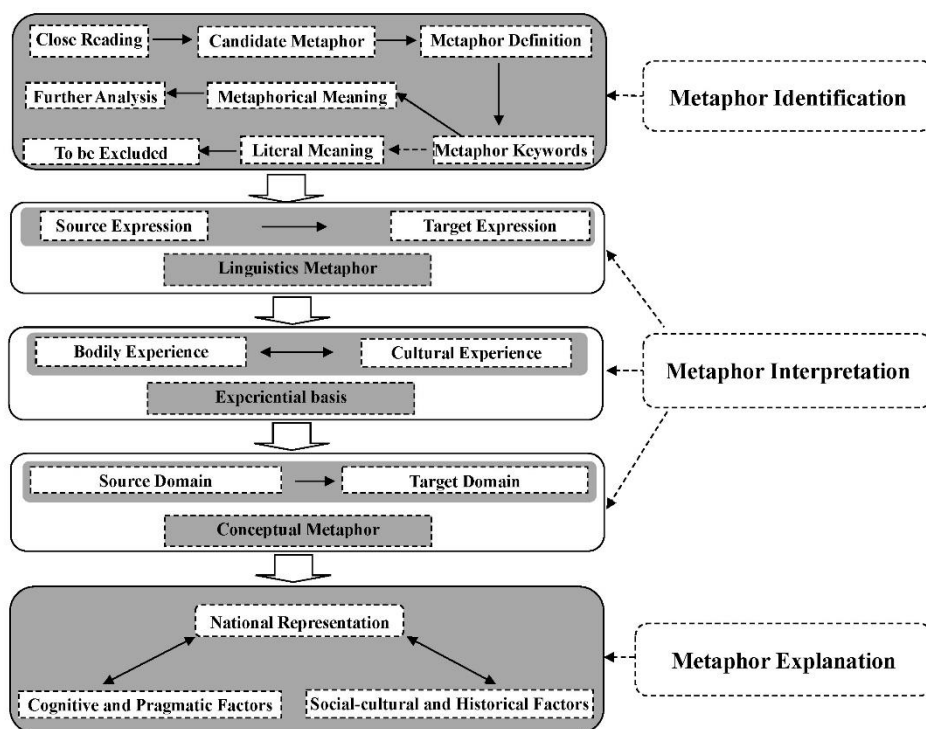
(3) การตีความเชิงอุปลักษณ์ : อธิบายกลไกการคัดเลือกอุปลักษณ์อย่างละเอียด และตีความถึงบทบาทสำคัญของการใช้อุปลักษณ์ดังกล่าวในการประกอบสร้างภาพตัวแทนประเทศจีน

3.2.3 สรุปและเรียบเรียงผลการวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานวิจัย

สิ่งที่น่าสังเกต คือ การศึกษาอุปลักษณ์เชิงวิพากษ์เน้นย้ำการพึงพาอาศัยบริบทภาษา ในกระบวนการคัดเลือกอุปลักษณ์ หากแยกออกจากบริบทภาษาแล้ว อุปลักษณ์จะสูญเสีย ความหมายทางวัฒนธรรมปฏิบัติไป ดังนั้น การศึกษาและอธิบายต่ออุปลักษณ์ในการรายงานข่าว ของบทความวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะอาศัยบริบทภาษารูปธรรมจำเพาะเป็นพื้นฐาน และดำเนินการ วิเคราะห์โดยพิจารณาผลรวมภูมิหลังทางวัฒนธรรม สถานการณ์ระหว่างประเทศ ตลอดจน เบื้องหลังทางสังคมอื่นๆ ด้วย ซึ่งกระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสามารถแสดงในแผนภูมิภาพ ดังนี้

แผนภูมิภาพที่ 1

แผนภูมิแสดงกระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยนี้

4. ผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์อุปลักษณ์โน้ตชนจากหนังสือพิมพ์จีนในการรายงานข่าว สถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเด็น คือ (1) อุปลักษณ์โน้ตชนในการรายงานข่าวสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่

ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาจีน และ (2) ภาพตัวแทนประเทศจีนที่ประกอบสร้างผ่านการใช้อุปลักษณณ์มโนทัศน์ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาจีน โดยในบทความนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 อุปลักษณณ์มโนทัศน์ในการรายงานข่าวสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์อุปลักษณณ์มโนทัศน์ที่สะท้อนจากการใช้กลวิธีอุปลักษณณ์ในการรายงานข่าวสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาจีน ผลการศึกษาพบว่า วาทกรรมข่าวเกี่ยวกับ “โชคชะตากรรมร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” เลือกใช้อุปลักษณณ์มโนทัศน์ 5 ประการในการนำเสนอสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ได้แก่ (1) การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การทำสงคราม (2) การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การเดินทาง (3) การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การเข้าสอบ (4) มนุษย์ทั่วโลก คือ ครอบครัว (5) การพัฒนาความร่วมมือทั่วโลก คือ การก่อสร้าง โดยวิเคราะห์พร้อมอธิบายตัวอย่างดังต่อไปนี้

4.1.1 อุปลักษณณ์มโนทัศน์ [การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การทำสงคราม]

Lakoff and Johnson (1980, p. 46) ได้เสนออุปลักษณณ์ว่า การถกเถียง คือ สงคราม (ARGUMENT IS WAR) ซึ่งเป็นตัวอย่างทั่วไปของอุปลักษณณ์สงคราม สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นสากลของการใช้อุปลักษณณ์สงครามในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน เนื่องด้วยประวัติศาสตร์ด้านการพัฒนาของสังคมมนุษย์เคยประสบศึกสงครามมานับไม่ถ้วน จึงทำให้ผู้คนมีพื้นฐานทางปริชานเกี่ยวกับสงคราม คุณสมบัติจำเพาะด้านมโนทัศน์สงครามในฐานะที่เป็นมโนทัศน์ทางปริชานสำคัญได้หยั่งรากลึกลงในความคิดของมนุษย์ และได้กลายเป็นหนึ่งในผังภาพพื้นฐานสำหรับมนุษย์ในการเรียนรู้และเข้าใจโลก ผู้คนมักจะได้นำมโนทัศน์ที่คุ้นเคยอย่าง “สงคราม” ไปจับคู่และโยงความสัมพันธ์กับมโนทัศน์ที่ไม่ใช่สงครามอย่างเป็นระบบ ด้วยวิธีนี้ ผู้คนสามารถเข้าใจและอธิบายปรากฏการณ์ทางภาษาที่จัดอยู่ในขอบเขตมโนทัศน์ที่ไม่ใช่สงครามว่ามีความรุนแรง อึกเหิม หัวหาญ และเหี้ยมโหดราวกับสงคราม

จากการศึกษาข้อมูลพบว่า สื่อจีนกระแสหลักได้้นำการป้องกันสถานการณ์โรคระบาดมาเปรียบเทียบว่าเป็นการทำสงครามที่ต่อสู้อย่างรุนแรง เพื่อดำเนินการอธิบายเชิงอุปลักษณณ์ที่มีต่อการป้องกันและควบคุมสถานการณ์โรคระบาดที่เป็นเหตุการณ์นามธรรมได้ในแง่มุมอันหลากหลาย โดยอาศัยมโนทัศน์การทำสงครามซึ่งเป็นมโนทัศน์ที่ผู้คนรู้จักมักคุ้น ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ (1)

在这场同严重疫情的殊死较量中，中国人民和中华民族敢于斗争、敢于胜利……生命至上、举国同心、尊重科学、命运与共……广大党员干部不忘初心、牢记使命，或坚守、或下沉，履职担当，积极发挥基层党组织战斗堡垒作用和广大党员先锋模范作用，鲜艳的党旗在疫情防控斗争第一线高高飘扬。广大白衣战士逆行出征、救死扶伤，为抗疫斗争的胜利立下“头功”……奋斗在各条战线上的抗疫英雄们闻令而动、坚韧不拔……无数一线抗疫人员冒着被感染甚至牺牲的危险，勇敢逆行、英勇奋战，与疫情拼速度，与病魔抢生命；战斗在其他战线上的勇士们昼夜不息、轮番作战，以顽强毅力攻坚克难，创造出一个又一个展现中国速度、中国力量的人间奇迹。

——（2020 年 09 月 11 日《光明日报》）

แปล:

ในการต่อสู้วัดประชันให้แพ้ย่ายกันไปข้างกับสถานการณ์โรคระบาดที่รุนแรงเช่นนี้ ประชาชนคนจีนและชนชาติจีนกล้าที่จะต่อสู้ กล้าที่จะประสพชัยชนะ……โดยยึดถือชีวิตเป็นสิ่งสำคัญสูงสุด ร่วมใจเป็นหนึ่งเดียวกันทั่วทั้งประเทศ เคารพในวิทยาศาสตร์ และแบ่งปันโชคชะตาด้วยกัน……เจ้าหน้าที่สมาชิกพรรคมากมายไม่ลืมนึกเจตจำนงเดิมจดจำมั่นหมายอยู่ในใจ หรือแนวแน่วพิทักษ์รักษา หรือจดจ่ออยู่กับภารกิจ ปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ กระตือรือร้นสำแดงบทบาทขององค์กร พรรคระดับรากฐานในการเป็นป้อมปราการสู้รบ และบทบาทกองหน้าที่เป็นแบบอย่างของสมาชิกพรรคหมู่มาก ซึ่งธงประจำพรรคที่สวยสดงดงามจะพลัวปลิวสะบัดสูงลิ่วอยู่ในแนวหน้าของการต่อสู้ป้องกันและควบคุมสถานการณ์โรคระบาด นักรบชุดขาวขนานใหญ่เดินแถวประจัญบาน ช่วยชีวิตคนใกล้ตายและให้การพยาบาลคนที่บาดเจ็บ เพื่อสร้าง “คุณูปการแรก” ให้แก่ชัยชนะในการสู้รบต่อต้านโรคระบาด……เหล่าวีรบุรุษผู้ต่อต้านโรคระบาดซึ่งต่อสู้อยู่บนทุกแนวหน้าการรบปฏิบัติการโดยฟังคำสั่ง นากันไม่ย่อท้อ……บุคลากรที่ต่อต้านโรคระบาด

อยู่แนวหน้าจำนวนนับไม่ถ้วนต่างฝ่าภัยที่จะถูกติดเชื้อ
กระทั่งเสี่ยงสละชีพ กล้าหาญเดินสวนทาง ดาหน้าต่อสู้
อย่างอาจหาญ เร่งความเร็วในการต่อกรกับสถานการณ์
โรคระบาด และช่วงชิงการเอาชีวิตรอดจากโรคภัยไข้เจ็บ
ร้ายแรง เหล่านักรบที่ต่อสู้อยู่บนแนวรบอื่นต่อสู้ โดย
ไม่ได้พักผ่อนตลอดทั้งคืนและวัน ผลัดกันสู้รบ เอาชนะ
อุปสรรคความยากลำบากด้วยความเข้มแข็งแน่วแน่ สร้าง
ปาฏิหาริย์แห่งโลกที่แสดงให้เห็นถึงความกระตือรือร้นและ
พลังความแข็งแกร่งของประเทศจีน ให้ปรากฏขึ้นมาทีละอย่าง

———(Guangming Daily, 2020, September 11)

หากพิจารณาส่วนที่ขีดเส้นใต้ตามตัวอย่าง (1) ที่ยกมาจะเห็นได้ว่าเป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการต่อสู้ในการทำสงคราม ถ้อยคำอุปลักษณ์เหล่านี้สะท้อนอุปลักษณ์มโนทัศน์ [การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การทำสงคราม] โดยสื่อจินตภาพหลักได้อาศัยอุปลักษณ์มโนทัศน์นี้ เพื่อนำการป้องกันและควบคุมสถานการณ์โรคระบาดมาเปรียบเทียบว่าเป็นการต่อสู้อย่างรุนแรง การปะทุขึ้นของสถานการณ์โรคระบาดเหมือนเป็นการจู่โจมแห่งสงคราม เชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ถูกมองว่าเป็นข้าศึกหรือผู้รุกรานในสงคราม เปรียบพื้นที่ระบาดเป็นด้านหน้าแห่งการสู้รบต่อต้าน เปรียบพรรคคอมมิวนิสต์จีนเป็นผู้นำของการสู้รบต่อต้านโรคระบาด ซึ่งสำแดงบทบาททางการเมืองและการสู้รบและกระตุ้นเร้าในกระบวนการต่อต้านโรคระบาดออกมาอย่างเต็มที่ ชนชาวจีนทุกคนล้วนเป็นนักรบแห่งสงคราม เปรียบผู้ทำงานทางการแพทย์เป็นนักรบแนวหน้า เปรียบการออกตรวจของแพทย์เป็นการออกศึกของทหารหาญ ซึ่งคำว่า “เดินแถวประจัญบาน” (逆行出征) “ดาหน้าต่อสู้อย่างอาจหาญ” (英勇奋战) และ “ผลัดกันสู้รบ” (轮番作战) ล้วนแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความกล้าหาญของผู้ทำงานทางการแพทย์ซึ่งไม่กลัวการสละชีพต่อการเผชิญหน้ากับสถานการณ์โรคระบาดที่รุนแรง และความอาจหาญประจัญหน้าสู้รบกับเชื้อไวรัส ในศึกการรบสู้ต้านทานโรคระบาดครั้งใหม่ฉะนี้ เหล่าทหารหาญทั้งบุกตะลุยทำลายแนวข้าศึก และปิดกั้นการแพร่กระจายเชื้อไวรัส โดยการควบคุมสถานการณ์โรคระบาดได้สำเร็จ เปรียบเป็นชัยชนะที่ได้รับแห่งสงคราม ประชาชนชาวจีนมีความมุ่งมั่นด้วยจิตวิญญาณอันยิ่งใหญ่ในการต่อต้านโรคระบาดที่แบ่งปันโชคชะตาาร่วมกัน จวบจนได้รับมาซึ่งผลสำเร็จเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญในการสู้รบต่อต้านสถานการณ์โรคระบาดภายใต้การชี้นำของพรรคคอมมิวนิสต์และรัฐบาลจีน เพื่อสร้าง “คุณูปการแรก” (头功) ให้แก่ชัยชนะในการสู้รบต่อต้านโรคระบาด

4.1.2 อุปลักษณ์โนทัศน์ [การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การเดินทาง]

Charteris-Black (2004, p. 74) เชื่อว่า ในวาทกรรมทางการเมือง อุปลักษณ์การเดินทางมักเป็นการบ่งบอกลักษณะพฤติกรรมทางสังคมที่ตั้งเป้าไว้ว่าเป็นการเดินทางตามเส้นทางที่มุ่งไปสู่จุดหมายปลายทาง จากการวิเคราะห์พบว่า พฤติกรรมที่ตั้งเป้าไว้โดยหลักแล้วหมายถึงการควบคุมโรคระบาดอย่างมีประสิทธิภาพ สื่อมวลชนของจีนเปรียบเทียบการป้องกันและควบคุมโรคระบาดว่าเป็นเหมือนการเดินทาง โดยใช้มโนทัศน์ของการเดินทางเป็นคำศัพท์เชิงเปรียบเทียบเพื่ออธิบายถึงกระบวนการทั้งหมดในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดอย่างเป็นระบบ และใช้มโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางมากำหนดรูปแบบการรับรู้ของผู้คนเกี่ยวกับกระบวนการป้องกันและควบคุมโรคระบาดของประเทศจีน โดยมีกระบวนการถ่ายทอดความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างมโนทัศน์ต้นทาง “การเดินทาง” กับมโนทัศน์ปลายทาง “การป้องกันและควบคุมสถานการณ์แพร่ระบาด” ซึ่งแสดงตัวอย่างพร้อมการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ (2)

2020 年是极不平凡的一年。……中国奋楫破浪，坚毅前行，以实际行动推动构建人类命运共同体。……回顾特殊年份负责任大国的勇毅担当，瞩望后疫情时代世界的发展走向。……人类航船遭遇激流险滩。巨大挑战，考验人类破浪前行的意志和能力。风高浪急之时，更要把准方向。……日益走近世界舞台中央的中国，始终与各国同舟共济、携手共进，为世界和平发展作出更大贡献。

——(2020 年 12 月 22 日《人民日报》)

แปล:

ปี ค.ศ. 2020 เป็นปีซึ่งโดดเด่นเป็นพิเศษอย่างยิ่ง.....
ประเทศจีนทุ่มเทกำลังขยับฝีพายฝ่ากระแสคลื่น มุ่งสู่
เบื้องหน้าด้วยความแน่วแน่เด็ดเดี่ยว ผลักดันการสร้าง
โชคชะตาาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติด้วยการปฏิบัติอย่างเป็น
รูปธรรม..... มองย้อนถึงการรับภาระหน้าที่อย่างอาภัพ
ในความรับผิดชอบของมหาประเทศในปีที่พิเศษ.....ตั้งตา
รอคอยแนวโน้มการพัฒนาของโลกในยุคภายหลังสถานการณ์
โรคระบาด เรือสำเภาของมนุษยชาติประสบกับกระแสน้ำ
เชี่ยวกรากและแก่งหินอันตราย การท้าทายที่ยิ่งใหญ่
ทดสอบความสามารถและปณิธานของมนุษยชาติในการบุก

**ฝ่ากระแสคลื่นไปสู่เบื้องหน้า ยามที่คลื่นลมโหมพัดสาด
อย่างรุนแรง ยิ่งต้องแน่นในทิศทางที่ถูกต้อง.....ประเทศจีน
ได้เดินเข้าไปใกล้ศูนย์กลางแห่งเวทีโลกยิ่งขึ้นทุกวัน ร่วม
ช่วยเหลือลงเรือลำเดียวกัน และจับจูงมือร่วมกันก้าวเท้า
ไปข้างหน้าเคียงข้างกับทุกประเทศเสมอมาโดยตลอด เพื่อ
สร้างคุณูปการอันใหญ่หลวงยิ่งขึ้นแก่การพัฒนาอย่างสันติภาพ
ของโลก**

———(People's Daily, 2020, December 22)

จากส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง (2) ที่ยกมาข้างต้นจะเห็นว่า เป็นการใช้อุปลักษณะการเดินทาง เพื่อสะท้อนช่วงเวลาที่ยากลำบากในการต่อสู้กับสถานการณ์โรคระบาด กล่าวเฉพาะการเดินทาง แล่นเรือในทะเล ซึ่งมีโน้ตส์ “การเดินทาง” จัดอยู่ในมโนทัศน์ต้นทาง ขณะที่มโนทัศน์ “การป้องกัน และควบคุมโรคระบาด” จัดอยู่ในมโนทัศน์ปลายทาง โดยในกระบวนการป้องกันและควบคุม สถานการณ์โรคระบาด ประเทศจีนคือกัปตันเรือ มนุษย์ทั้งปวงรวมถึงประชาชนจีนและประชาชน ประเทศอื่น ๆ ล้วนเป็นผู้ร่วมทาง เป้าหมายร่วมกันนี้คือการเอาชนะสถานการณ์โรคระบาด ใน เส้นทางของการป้องกันจะพบเจออุปสรรคและความยากลำบาก เปรียบได้กับคลื่นลมโหมพัดสาด อย่างรุนแรงท่ามกลางกระแสน้ำเชี่ยวกรากและแก่งหินอันตราย จำเป็นที่ผู้ร่วมทางทุกประเทศ จะต้องร่วมมือกันเพื่อก้าวไปข้างหน้า ก้าวไปสู่เป้าหมายร่วมกัน เพราะมนุษย์ทั้งหมดล้วนอยู่บน เรือลำเดียวกัน มีเพียงลงเรือลำเดียวกัน ร่วมแรงร่วมใจช่วยเหลือกันฝ่าฟันอุปสรรค ก้าวไป ข้างหน้าอย่างมั่นคงเท่านั้น จึงจะสามารถฝ่าลมคลื่นไปสู่อีกฝั่งหนึ่งได้สำเร็จ ใช้การปฏิบัติอย่าง เป็นรูปธรรมผลักดันสร้างโชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับกระแสแห่ง ยุคสมัยที่เป็นอยู่ในปัจจุบันพร้อมแสวงหาการพัฒนาอย่างสันติของโลก

4.1.3 อุปลักษณะมโนทัศน์ [การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การเข้าสอบ]

ระบบการสอบของประเทศจีนมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์อันยาวนาน ซึ่งมีการจัดตั้งระบบการสอบขุนนางและเลือกเพื่อบัณฑิตตั้งแต่ก่อนช่วงสมัยราชวงศ์สุย (隋朝 ค.ศ. 581-618) ก่อรูปเป็นวัฒนธรรมการสอบของประเทศจีนที่มีลักษณะเอกลักษณ์เฉพาะ และ ด้วยความจริงจังในการเข้าสอบรับราชการซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด จึงจำเป็นต้องวางแผนอย่าง ละเอียดถี่ถ้วนและทำการเตรียมพร้อมในระยะยาว อุปลักษณะการทดสอบหรือการเข้าสอบเป็น การนำสภาพแวดล้อมการทดสอบจริงมาถ่ายโยงความสัมพันธ์ทางความหมายกับเรื่องราวหรือ เหตุการณ์ที่ไม่ถือว่าเป็นการทดสอบ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ (3)

新冠肺炎疫情是全人类面临的共同挑战。突如其来，来势汹汹，中国提前做了一场“闭卷考试”……创造了人类与传染病斗争史上的奇迹。这样的“中国答卷”……记录下艰苦卓绝的努力。习近平总书记把疫情比作一次大考，亲自指挥、亲自部署，农历大年初一当天主持召开中央政治局常委会会议，对疫情防控特别是患者治疗工作进行再研究、再部署、再动员。……人类命运共同体理念富有远见、内涵深刻，在各国抗疫的当下，“为世界提供了急需的新思维方式，传达了巨大希望”。这个希望，来自中国人民不屈不挠书写的抗疫答卷。……各国唯有本着命运与共的情怀团结协作，才能破解各种世纪性难题和挑战。

——（2020 年 05 月 8 日《人民日报》）

แปล :

สถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่เป็นความท้าทายในการเผชิญหน้าร่วมกันของมนุษยชาติทั้งมวล ซึ่งเข้าสู่โหมดอย่างฉับพลัน เป็นกระแสซัดสาดที่มาเยือนอย่างรุนแรง ประเทศจีนได้จัดทำการ“ทดสอบชนิดปิดตำรา”ไว้ก่อนล่วงหน้า สร้างปณิธานยืบนประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติในการสู้รบกับโรคติดต่อ ดังนั้น“กระดาษคำตอบของประเทศจีน”เช่นนี้จึงได้จัดบันทึกความพยายามอันยากลำบากตราตรึงเอาไว้ ประธานาธิบดีสีจิ้นผิงได้เปรียบเทียบสถานการณ์โรคระบาดเป็นการสอบครั้งยิ่งใหญ่ บัญชาการด้วยตัวเอง จัดเตรียมการด้วยตัวเอง โดยได้ดำเนินการเรียกประชุมคณะกรรมการกลางประจำกรมการเมืองแห่งพรรคคอมมิวนิสต์ในวันแรกของปีใหม่ตามปฏิทินจันทรคตินั้น เพื่อดำเนินการศึกษาวิจัยซ้ำ จัดเตรียมการซ้ำ และเคลื่อนย้ายระดมพลซ้ำอีกครั้งในการป้องกันและยับยั้งสถานการณ์โรคระบาด โดยเฉพาะการรักษาผู้ป่วย.....แนวคิดโชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติอุดมด้วยวิสัยทัศน์และนัยแฝงลึกลับ ในยามที่หลากหลายประเทศกำลังต่อต้านโรคระบาด แนวคิดนี้ได้ “มอบวิธีการคิดแบบใหม่ที่จำเป็นเร่งด่วน และถ่ายทอดความหวังอันยิ่งใหญ่ให้แก่โลก” ซึ่ง

ความหวังนี้มาจากกระดาศ คำตอบในการต่อต้าน
โรคระบาดที่ประชาชนชาวจีน ขีดเขียนตอบอย่างไม่ยอม
 อ่อนข้อย่อท้อ.....เพียงแต่ทุกประเทศร่วมมือสามัคคีกัน
 ตามความรู้สึกในโชคชะตาที่มีร่วมกัน ถึงจะสามารถแก้ไข
ข้อปัญหายากและความท้าทายแห่งศตวรรษนานาชนิดได้

———(People's Daily, 2020, May 8)

หากพิจารณาส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง (3) ที่ยกมา จะเห็นได้ว่าเป็นการใช้คำศัพท์เกี่ยวกับการเข้าสอบ ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่ปรากฏเหล่านี้สะท้อนอุปลักษณ์โน้ตชน **[การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การเข้าสอบ]** ซึ่งพิจารณาการป้องกันและควบคุมสถานการณ์โรคระบาดว่าเป็นการทดสอบภาคสนาม แรกสุดเมื่อครั้งที่สถานการณ์โรคระบาดปรากฏขึ้นที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน ได้เผชิญหน้ากับสถานการณ์โรคระบาดที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีปี่ขลุ่ยไม่ว่าการวินิจฉัยรักษาหรือการป้องกันแบบบูรณาการ ล้วนอยู่ในขั้นตอนของการสำรวจ สื่อจีนจึงได้นำ “การป้องกันและควบคุมสถานการณ์โรคระบาด” มาเปรียบเทียบกับ “การทดสอบแบบปิดตำรา” เพราะไม่อาจค้นคว้าอ้างอิงประกอบได้ และเปรียบสถานการณ์โรคระบาดเสมือนเป็นปัญหาอันยากลำบากที่ผู้เข้าสอบจำเป็นต้องให้คำตอบในสนามสอบ การที่สถานการณ์โรคระบาดได้แพร่กระจายไปทั่วโลกนั้นไม่ได้ถูกปิดกั้นด้วยปัจจัยทางชนชาติ เผ่าพันธุ์ ระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ประชากรทุกประเทศ แม้กระทั่งมนุษยชาติทั้งมวลต้องเผชิญกับปัญหาเดียวกัน เช่นเดียวกับที่มนุษย์ทุกคนใช้ข้อสอบเหมือนกันในการทดสอบ เพราะทั่วโลกต่างพบเจอกับปัญหายากลำบากที่คล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ยังเปรียบมนุษย์ทุกคนเป็นผู้เข้าสอบในการตอบคำถามและแก้ไขปัญหายาก โดยประชาชนในแต่ละประเทศอาจประพฤติดนต่างกันไป ถึงแม้จะประสบความลำบากยากแค้นที่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ พรรคคอมมิวนิสต์จีน รัฐบาลจีน และประชาชนจีนทุกคนในฐานะผู้เข้าสอบ ล้วนตั้งใจตอบทุกปัญหาที่พบในกระบวนการป้องกันสถานการณ์โรคระบาด และใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพมากมายในการเอาชนะความยากลำบาก และแก้ไขปัญหายากในการสอบใหญ่จากสถานการณ์โรคระบาด ด้วยเหตุนี้ “มาตรการควบคุมที่เข้มงวดของจีน” จึงเปรียบเสมือนเป็น “กระดาศคำตอบประเทศจีน” ที่มีเอกลักษณ์ชัดเจน จะเห็นได้ว่าสื่อกระแสหลักของจีนได้อาศัยอุปลักษณ์โน้ตชน **[การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การเข้าสอบ]** ในการประกอบสร้างภาพตัวแทนประเทศจีนว่าเป็นผู้เข้าสอบที่เผชิญหน้าโดยตรงกับความยากลำบากและกระตือรือร้นแสวงหาวิธีการแก้ปัญหา โดยเรียกร้องให้ทุกประเทศทั่วโลกร่วมมือสามัคคีกัน จึงจะสามารถแก้ไขสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ได้ ซึ่งถือเป็นความท้าทายแห่งศตวรรษ

4.1.4 อุปลักษณ์โนทัศน์ [มนุษย์ทั่วโลก คือ ครอบครัว]

ในวัฒนธรรมของจีนโบราณ ครอบครัวมีบทบาทสำคัญมาโดยตลอด เฝิงโหย่วหลาน (冯友兰) นักปรัชญาและนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงของจีน เคยกล่าวถึงสถานภาพของ “ครอบครัว” ในสังคมจีนว่า ระบบครอบครัวคือระบบสังคมของประเทศจีน (Wang, 2004, p. 200) กล่าวคือ ครอบครัวเป็นแกนหลักในการจัดระบบสังคมจีน นอกจากนี้ แนวคิดลัทธิขงจื๊อยังเป็นค่านิยมกระแสหลักของสังคมจีนมาโดยตลอด โดยยกย่องแนวความคิด “ทุกคนในสังคมทั่วดินแดนมีความเป็นเอกภาพ” (天下大同) มโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวเหล่านี้มีอิทธิพลต่อวิธีการคิดของคนจีนอย่างลึกซึ้ง ซึ่งมักใช้มโนทัศน์เกี่ยวกับครอบครัวมาทำความเข้าใจโลก จากการศึกษาข้อมูลพบว่า สื่อมวลชนจีนมักใช้อุปลักษณ์ครอบครัวมาเปรียบเทียบกับมนุษย์ทั่วทั้งโลก ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ (4)

大道不孤，天下一家。人类生活在同一个地球村……秉持人类命运共同体理念……世界各国人民就一定能够携手应对各种全球性问题，把我们生于斯、长于斯的这个星球建成一个和睦的大家庭，共同努力把人类前途命运掌握在自己手中。

——（2021 年 01 月 28 日《人民日报》）

แปล :

หนทางหลักแห่งศีลธรรมย่อมไม่โดดเดี่ยว ทั่วโลกหัวเดียว
เป็นครอบครัวเดียว มนุษยชาติอาศัยอยู่ร่วมหมู่บ้านในโลกใบเดียวกัน.....ยึดถือแนวความคิดโชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ.....ประชาชนจากทุกประเทศทั่วโลกจะต้องสามารถจับมือกันจัดการกับปัญหาระดับโลกหลากหลายประการได้อย่างแน่นอน สร้างดาวดวงนี้ที่พวกเราถือกำเนิดและเติบโตให้กลายเป็นครอบครัวใหญ่ที่สนิทสนมกลมเกลียว ร่วมกันพยายามควบคุมอนาคตและโชคชะตาของมนุษยชาติให้อยู่ในเงื้อมมือตนเอง

——(People's Daily, 2021, January 28)

ตัวอย่างที่ (5)

“中韩邻里情，肝胆两相照” “同气连枝，中泰一家亲”

“亲情中法，因爱同行”等 10 个国家短视频和特别篇短视频……传递战疫必胜、构建人类命运共同体的正能量。

——（2020 年 05 月 13 日《人民日报》）

แปล :

“ความรู้สึกผูกพันเพื่อนบ้านจีนเกาหลี เปิดหัวใจเข้าหากันและกัน”

“พี่น้องร่วมท้องเดียว จีนไทยครอบครัวเดียวกัน” “จีน

ฝรั่งเศสรักใคร่ฉันญาติมิตร ร่วมเดินเคียงกันด้วยความรัก”

วิดีโอสั้นและคลิปวิดีโอที่สั้นเป็นพิเศษจากสิบประเทศต่าง ๆ

.....ถ่ายทอดพลังเชิงบวกในการเอาชนะโรคระบาด และสร้าง

โชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ

——(People's Daily, 2020, May 13)

หากพิจารณาส่วนที่ขีดเส้นใต้ตามกลุ่มตัวอย่างที่ยกมาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าเป็นคำศัพท์เกี่ยวกับครอบครัว ถ้อยคำอุปลักษณ์เหล่านี้สะท้อนอุปลักษณ์โน้ตชน [มนุษย์ทั่วโลก คือ ครอบครัว] ซึ่งเป็นมุมมองสำคัญที่เทียบเคียงสังคมนานาชาติทั่วโลกจัดตั้งครอบครัวใหญ่ และการปะทุของสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ถูกมองเป็นความปราชัยในครอบครัว ทุกประเทศทั่วโลกจึงควรอยู่ร่วมกันอย่างปรองดองเหมือนเป็นพี่น้อง ร่วมใจกันต่อต้านโรคระบาด ภายใต้การนำพาของสหประชาชาติ เผ่าปกป้องถิ่นบ้านเกิด ประเทศจีนในฐานะที่เป็นหนึ่งในสมาชิกของครอบครัวใหญ่ จึงเรียกร้องให้สมาชิกในครอบครัวใหญ่ของนานาชาติร่วมกันประกอบสร้างชุมชนแห่งโชคชะตาร่วมกัน เผื่อไว้ภัยอันตรายของสถานการณ์โรคระบาดอย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของการควมรวมฉันท์สามัคคี ปฏิรูปและปรับปรุงระบบการปกครองทั่วโลกให้สมบูรณ์ ร่วมมือกันจัดการปัญหาในระดับโลกหลายชนิด และกลายเป็นผู้พิทักษ์ในครอบครัวใหญ่แห่งโลก

4.1.5 อุปลักษณ์โน้ตชน [การพัฒนาาร่วมกันทั่วโลก คือ การก่อสร้าง]

Lakoff & Johnson (1980, p. 47) เสนอเพิ่มเติมว่า ผู้คนมักนำเอาโน้ตชน “สิ่งก่อสร้าง” มาใช้เป็นอุปลักษณ์ในการอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตัวอย่างเช่น ทฤษฎี คือ สิ่งก่อสร้าง (THEORIES ARE BUILDINGS) เป็นการใช้อยู่บนเขตมโนทัศน์ “สิ่งก่อสร้าง” ที่เป็นมโนทัศน์รูปธรรมในการช่วยให้ผู้คนเข้าใจโน้ตชนที่เกี่ยวข้องกับ “ทฤษฎี” ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น จากการศึกษาพบว่า สื่อมวลชนจีนมักใช้อยู่บนเขตมโนทัศน์สิ่งก่อสร้างในการอธิบายเกี่ยวกับการพัฒนาาร่วมกันทั่วโลก เนื่องจากการพัฒนาที่ยั่งยืนในยุคโลกาภิวัตน์และวิศวกรรมก่อสร้าง

มีความคล้ายกันมาก สำหรับการสร้างรูปแบบโลกใหม่พิจารณาว่าเป็นพฤติกรรมการก่อสร้างประเภทหนึ่ง ส่วนการดำเนินการตามนโยบายให้เกิดผลนั้นก็มีความคล้ายคลึงกันกับกระบวนการในการก่อสร้างจนแล้วเสร็จสมบูรณ์อีกด้วย ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ (6)

国际格局因新冠肺炎疫情加速演变的复杂形势，“一带一路”建设面临全新的国际环境和舆论氛围……中国义无反顾地努力维护既存的国际秩序……不仅为世界搭建了互利共赢的发展新平台，更为人类命运共同体构建占据了道义制高点。……搭建起全球共同的发展价值……这必将为人类命运共同体的构建注入动力、提供支撑。……“一带一路”倡议……是以中国自身的发展实践经验为蓝本，秉持共商、共建、共享的原则，倡导大家的事大家商量着办，坚持合作共赢、互利互惠。

——（2020 年 10 月 27 日《人民日报》）

แปล :

โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีสภาพสถานการณ์ซับซ้อน เนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่มีวิวัฒนาการรวดเร็วยิ่งขึ้น.....การสร้าง “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” เผชิญหน้ากับสิ่งแวดล้อมนานาชาติกับบรรยากาศมหัศจรรย์ใหม่ทั้งหมด.....ประเทศจีนพยายามลดหน้าโดยไม่ล่าถอยในการรักษาคู่ครองระเบียบระหว่างประเทศที่ดำรงอยู่.....ไม่เพียงก่อสร้างพื้นที่เวทีใหม่ สำหรับผลประโยชน์ในการพัฒนาร่วมกันของโลก แต่ยังสร้างการยึดครองจุดสูงสุดที่ได้เปรียบในหลักศีลธรรมของโซเชลลิสต์ร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ.....ก่อตั้งสร้างคุณค่า การพัฒนาร่วมกันของโลกให้เกิดขึ้น.....เรื่องนี้จะต้องใส่แรงขับเคลื่อน และให้การดำเนินงานสนับสนุน (ประดับประดาในการสร้าง) โซเชลลิสต์ร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ.....การริเริ่ม “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง”.....ได้อาศัยประสบการณ์เชิงปฏิบัติในการพัฒนาตัวเองของประเทศจีนเป็นพิมพ์เขียวแม่แบบ และยึดถือหลักการในข้อหารือร่วมกัน การร่วมสร้าง และการแบ่งปันร่วมกัน เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนทำงานโดยปรึกษาหารือกัน ยึดมั่นในความร่วมมือที่ได้ชัยชนะร่วมกัน และเอื้อให้ได้รับผลประโยชน์แก่กัน

——（People's Daily, 2020, October 27）

จากส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง (6) ที่ยกมา จะเห็นได้ว่า เป็นการใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างมาอธิบายถึงสถานการณ์พัฒนาร่วมกันทั่วโลก ซึ่งสื่อสารมวลชนจีนมักใช้อุปลักษณะสิ่งก่อสร้างในการเน้นประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาร่วมกันทั่วโลก ประกอบด้วยประเด็นย่อย 2 ประการ ได้แก่ ความคิดริเริ่ม “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” กับแนวคิด “โชคชะตา ร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” โดยอาศัย “สิ่งก่อสร้าง” ซึ่งเป็นมโนทัศน์ที่เป็นรูปธรรมมากขึ้นในการทำความเข้าใจและก่อรูป “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” กับ “โชคชะตา ร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” และ “การพัฒนาร่วมกันทั่วโลก” ที่เป็นมโนทัศน์นามธรรม เมื่อเทียบกับสิ่งก่อสร้างที่เป็นรูปธรรม มโนทัศน์ดังกล่าวไม่สามารถรับรู้ผ่านประสบการณ์ทางกายภาพโดยตรง สื่อมวลชนจีนจึงได้อาศัยอุปลักษณะสิ่งก่อสร้างในการอธิบายการพัฒนาร่วมกันทั่วโลกเพื่อให้เข้าใจมโนทัศน์เกี่ยวกับ “การพัฒนาของประเทศ” ที่เป็นมโนทัศน์นามธรรมมากขึ้น รูปแบบในการก่อสร้างจึงถูกใช้เป็นอุปลักษณะสำหรับการสร้างแบบแผนของโลก การเปลี่ยนแปลงของรูปแบบสิ่งก่อสร้างที่อยู่อาศัยเปรียบดังการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของโลก ซึ่งในโครงสร้างโลกใหม่นี้ “โชคชะตา ร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องสร้างขึ้นมาก่อนสิ่งอื่นใด โดยอาศัยการสร้างความคิดริเริ่ม “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” อันจะส่งเสริมพัฒนาทั่วโลกร่วมกัน

ยิ่งไปกว่านั้น “พื้นที่เวที” (平台) เป็นส่วนที่รองรับน้ำหนักของสิ่งก่อสร้าง และมีบทบาทสำคัญในการ “ค้ำจุนสนับสนุน” (支撑) สิ่งก่อสร้าง ซึ่งสื่อกระแสหลักของจีนล้วนได้รักษาคู่ครองระเบียบระหว่างประเทศที่ดำรงอยู่อันเปรียบเสมือนมูลฐานของสิ่งก่อสร้าง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างแนวคิด “โชคชะตา ร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” หรือสร้างความคิดริเริ่ม “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” ก็ตาม ส่งผลให้ทุกประเทศทั่วโลกได้ตระหนักถึงความสำคัญของระเบียบและสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศที่ดีต่อการพัฒนาร่วมกันของโลก

การก่อรูปสิ่งปลูกสร้างเป็นกระบวนการระยะยาวอย่างหนึ่งที่ต้องพิจารณาการประสานรวมกันของสถาปนิก การออกแบบพิมพ์เขียว กับกระบวนการก่อสร้าง และปัจจัยอื่นๆ หลากหลายชนิด ดังเช่นในอุปลักษณมโนทัศน์ [การพัฒนา ร่วมกันทั่วโลก คือ การก่อสร้าง] การพัฒนาร่วมกันทั่วโลกถูกมองเป็นกิจกรรมลักษณะสร้างสรรค์อันเป็นแบบฉบับประเภทหนึ่ง ประกอบด้วยความพยายามร่วมกันของมวลมนุษยชาติ ซึ่งการริเริ่ม “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” เปรียบดังพิมพ์เขียวสำหรับความร่วมมือระดับโลก ไม่เพียงมอบการสนับสนุนแก่การก่อสร้างแนวคิด “โชคชะตา ร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” แห่งศตวรรษที่ยี่สิบขึ้น แต่ยังอุทิศแผนการแม่แบบของประเทศจีนเพื่อทำให้การพัฒนาร่วมกันของทั่วโลกปรากฏขึ้นจริง ดังนั้น นอกจากสื่อมวลชนจีนจะใช้อุปลักษณะสิ่งก่อสร้างในการเปรียบเทียบแล้ว ยังเรียกร้องให้ทุกประเทศร่วมแรงร่วมใจกันก่อสร้างการตระหนักรู้ทาง “โชคชะตา ร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” ผ่านการริเริ่มใน “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” ซึ่งมีเพียงวิสัยทัศน์ที่ปรารถนาในการพัฒนาร่วมกันทั่วโลกเท่านั้น จึงจะสามารถเปลี่ยนจากพิมพ์เขียวเป็นความจริงได้ ทั้งนี้ สามารถช่วยสร้างภาพตัวแทน

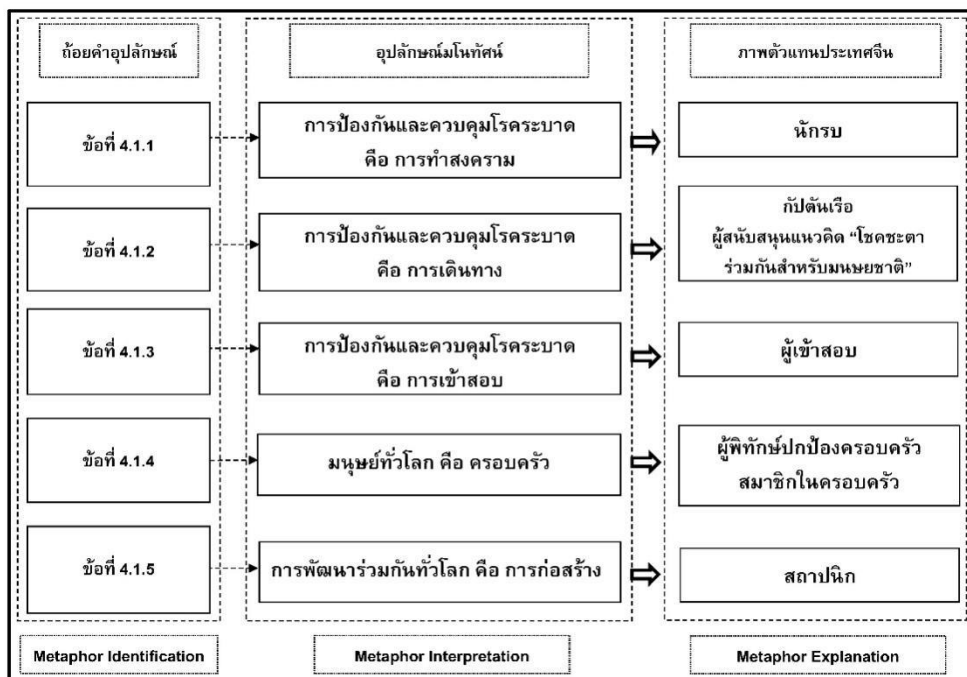
ประเทศจีนออกมาเป็น “สถาปนิก” โดยเน้นย้ำความสำคัญของการจัดสร้าง “โซชะชะตาาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” แก่การก่อสร้างและพัฒนาาร่วมกันทั่วโลก ซึ่งประเทศจีนเรียกร้องให้ทุกประเทศร่วมมือช่วยเหลือกันในการเสริมสร้างความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่แก่ทั่วทั้งโลก ดังเช่นการเพิ่มอิฐเพิ่มกระเบื้องในการปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างคนละเล็กคนละน้อย

4.2 ภาพตัวแทนประเทศจีนที่ประกอบสร้างผ่านการใช้อุปลักษณณ์โน้ตศน์ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาจีน

อุปลักษณณ์โน้ตศน์ยังมีหน้าที่ในการสร้างภาพตัวแทนของประเทศ ซึ่งภาพตัวแทนของประเทศจีนที่สร้างขึ้นโดยอาศัยอุปลักษณณ์โน้ตศน์ดังกล่าวสามารถแสดงได้ดังนี้ “ประเทศจีนคือ นักรบ กัปตันเรือ ผู้เข้าสอบ ผู้สนับสนุนแนวคิดโซชะชะตาาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ ผู้พิทักษ์ปกป้องครอบครัว สมาชิกในครอบครัว และสถาปนิก” โดยสื่อกระแสหลักของจีนได้สร้างภาพตัวแทนของประเทศจีนด้วยการใช้อุปลักษณณ์โน้ตศน์ สามารถแสดงในแผนภูมิภาพ ดังนี้

แผนภูมิภาพที่ 2

การสร้างภาพตัวแทนของประเทศจีนด้วยการใช้อุปลักษณณ์โน้ตศน์

จากแผนภูมิภาพดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การใช้อุปลักษณณ์โน้ตศน์ทั้งห้าสะท้อนให้เห็นถึงภาพตัวแทนอันหลากหลายในกระบวนการป้องกันและควบคุมสถานการณ์โรคระบาดของประเทศจีน โดยอุปลักษณณ์โน้ตศน์ [การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การทำสงคราม] ได้นำ

มโนทัศน์ “สงคราม” หรือ “การต่อสู้” มาอธิบายถึงมโนทัศน์ “การป้องกันและควบคุมสถานการณ์โรคระบาด” เพื่อก่อสร้างภาพตัวแทนกรบของประเทศจีน ทั้งนี้ มีการพรรณนาให้เห็นภาพกระบวนการสู้รบในความเป็นจริงแห่ง “การยืนหยัดในสงครามต่อต้าน” ของบุคลากรทางการแพทย์จีน เน้นย้ำถึงความจำเป็นเร่งด่วน การต้านทานและการเสี่ยงอันตรายในการรับศึกสถานการณ์โรคระบาดสายพันธุ์ใหม่ของประเทศจีน

อุปลักษณ์มโนทัศน์ [การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การเดินทาง] สะท้อนให้เห็นว่าประเทศจีนมีภาพตัวแทนเป็นผู้นำทาง โดยเฉพาะช่วยประกอบสร้างภาพตัวแทนของประเทศจีนที่เป็นกับตันเรือ ส่วนประชาชนทุกประเทศทั่วโลกเป็นผู้ร่วมทาง ภายใต้การชี้แนะของมาตรการนโยบาย “โชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” โดยประเทศจีนชี้้นำให้ประชากรทุกประเทศดำเนินการมุ่งไปที่เป้าหมายเดียว คือการป้องกันและควบคุมโรคระบาดให้สำเร็จ พร้อมหวังว่าจะสามารถบรรลุไปถึงเป้าหมายสุดท้าย คือการพัฒนาอย่างสันติของโลก นอกจากนี้ การใช้อุปลักษณ์การเดินทางยังมีประโยชน์ในการเพิ่มสัมพรรคภาพให้แก่ผู้ใช้ภาษา กับผู้ฟัง รวมถึงความรู้สึกเห็นชอบยอมรับในการเลือกหนทางที่ถูกต้อง และการจับมือก้าวไปด้วยกัน (选准道路、携手并进) อีกด้วย (Ji & Chen, 2007, p. 47)

อุปลักษณ์มโนทัศน์ [การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การเข้าสอบ] ได้นำมโนทัศน์ “การทดสอบ” กับมโนทัศน์ “สถานการณ์โรคระบาด” เชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เพื่อก่อภาพตัวแทนเป็นผู้เข้าสอบของประเทศจีน การแพร่ระบาดของโรคถือเป็นการทดสอบความสามารถด้านการควบคุมบริหารและระบบทางสังคมของทุกประเทศทั่วโลก สามารถแสดงหน้าที่ของการใช้อุปลักษณ์มโนทัศน์เกี่ยวกับการกระตุ้นให้กำลังใจออกมาอย่างเต็มที่ ส่งเสริมปลุกเร้าให้ประชาชนจีนทุกคนเป็นเอกภาพหนึ่งเดียว ร่วมมือร่วมใจกันเตรียมตัวเข้าสนามสอบภายใต้การนำพาของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศจีน เพื่อให้การสอบผ่านพ้นไปอย่างราบรื่น นอกจากนี้ ยังสะท้อนให้เห็นว่าระบบสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนได้นำมาซึ่งความเชื่อมั่นในการจัดการควบคุมให้บรรลุผลด้วยคะแนนที่ค่อนข้างดีจากการทดสอบ “สถานการณ์โรคระบาด” ครั้งนี้

อุปลักษณ์มโนทัศน์ [มนุษย์ทั่วโลก คือ ครอบครัว] ไม่เพียงสะท้อนภาพตัวแทนของความเป็นผู้พิทักษ์ปกป้องดูแลครอบครัวของประเทศจีนออกมา ยังปรากฏชัดเจจนถึงความสามัคคีร่วมมือกันของทุกประเทศทั่วโลกในยามต่อสู้กับสถานการณ์โรคระบาด ราวกับครอบครัวปกป้องดูแลกันและกัน ร่วมมือร่วมใจดูแลรักษาบ้านเรือนของทุกคน

อุปลักษณ์มโนทัศน์ [การพัฒนาอย่างสันติทั่วโลก คือ การก่อสร้าง] สามารถก่อภาพตัวแทนของประเทศจีนในฐานะสถาปนิก โดยเน้นถึงความสำคัญของการสร้างโชคชะตาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติที่มีต่อการสร้างสรรค์พัฒนาอย่างสันติทั่วโลก นอกจากนี้ ประเทศอื่นๆ ในโลกยังแสดงภาพตัวแทนที่เป็นสถาปนิกอีกด้วย

5. บทสรุป

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กลวิธีการใช้อุปลักษณ์ และอุปลักษณ์โน้ตชนในการก่อสร้างภาพตัวแทนประจำชาติของประเทศจีนว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร โดยสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างอุปลักษณ์ที่ใช้งานด้วยสื่อต่าง ๆ จากทางสื่อสารมวลชนฝั่งจีน และลักษณะการก่อสร้างภาพตัวแทนประจำชาติของประเทศจีน ผลการวิเคราะห์อุปลักษณ์โน้ตชนพบว่า หนังสือพิมพ์จีนได้ใช้กลวิธีอุปลักษณ์ในการรายงานข่าวสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 5 โน้ตอุปลักษณ์ ได้แก่ (1) การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การทำสงคราม (2) การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การเดินทาง (3) การป้องกันและควบคุมโรคระบาด คือ การเข้าสอบ (4) มนุษย์ทั่วโลก คือ ครอบครัว (5) การพัฒนาาร่วมกันทั่วโลก คือ การก่อสร้าง

อุปลักษณ์โน้ตชนดังกล่าวสะท้อนให้เห็นจากการใช้ถ้อยความอุปลักษณ์ประเภทต่าง ๆ สามารถช่วยก่อสร้างภาพตัวแทนประจำชาติของประเทศจีน 7 ประการ ได้แก่ ประเทศจีนเป็นนักรบ กัปตันเรือ ผู้สนับสนุนแนวคิด “โชคชะตาาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” ผู้เข้าสอบ ผู้พิทักษ์ปกป้องครอบครัว สมาชิกในครอบครัว และสถาปนิก ซึ่งเผยให้เห็นเด่นชัดในภาพตัวแทนของนักรบ และผู้ริเริ่มของแนวคิด “โชคชะตาาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” ทั้งนี้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของอุปลักษณ์โน้ตชนในมุมมองอุปลักษณ์เชิงวิพากษ์ของ Charteris-Black (2004) โดยปรากฏให้เห็นว่ากลยุทธ์วาทกรรมเชิงอุปลักษณ์เป็นกลวิธีการเลือกสรรถ้อยคำพูดภายใต้การกำกับของระบบความคิดและวิธีการมองโลกของผู้คนในสังคม ซึ่งแสดงบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการก่อสร้างภาพตัวแทน เจกเซนที่ Maalej (2007, pp. 134-137) กล่าวว่า อุปลักษณ์ในฐานะรูปแบบเชิงปริฐานทางความคิด และวิธีการแสดงออกทางภาษาอย่างหนึ่ง ดำรงอยู่อย่างกว้างขวางในภาษา ความคิด และวาทกรรมหลากหลายประเภทของมนุษย์ รวมทั้งยังเป็นส่วนหนึ่งของระบบปริฐานแห่งจิตไร้สำนึก ซึ่งควบคุมกิจกรรมตระหนักรู้ของมนุษย์ ผู้ใช้ภาษาเป็นฝ่ายเริ่มเลือกสรรอุปลักษณ์เพื่อทำให้เป้าหมายแห่งการติดต่อสื่อสารนั้นเป็นจริงตามการเปลี่ยนแปลงของบริบทภาษา (Charteris-Black, 2004, p. 11)

อย่างไรก็ดี ในกระบวนการสร้างภาพตัวแทนประเทศของสื่อสารมวลชนจีน แสดงให้เห็นว่า การใช้อุปลักษณ์มีบทบาทสำคัญสำหรับการสร้างภาพตัวแทนประจำชาติในทิศทางเชิงบวกหลากหลายประการแก่ประเทศจีน ช่วยเพิ่มพูนความเชื่อมั่นของผู้รับสารและได้รับความรู้สึกเห็นชอบยอมรับในประเทศชาติมากขึ้น ภาพตัวแทนเชิงบวกของประเทศจีนที่ก่อสร้างขึ้นโดยสื่อสารมวลชนจีนภายใต้สถานการณ์โรคระบาดที่รุนแรงนั้น จึงมีประโยชน์ต่อการระดมพลทั่วประเทศจีน แม้กระทั่งการปลูกสร้างจิตสำนึกแห่ง “โชคชะตาาร่วมกันสำหรับมนุษยชาติ” ทั่วโลก เสริมสร้างความแข็งแกร่งทางความเชื่อมั่นและปณิธานของผู้คนในการรับมือกับ

สถานการณ์โรคระบาด ร่วมมือกันแสดงพลัง เพื่อมอบหลักประกันสำคัญสำหรับการยับยั้ง
การแพร่กระจายของสถานการณ์โรคระบาด จนกระทั่งประสบความสำเร็จในการป้องกันและ
ควบคุมสถานการณ์โรคระบาดในท้ายที่สุด

เอกสารอ้างอิง/References

- Bucholtz, M., & K. Hall. (2010). Locating Identity in Language. In C. Llamas, & D. Watt (Eds.), *Language and Identities* (pp. 18-28). Edinburgh University Press.
- Charteris-Black, J. (2004). *Corpus Approaches to Critical Metaphor Analysis*. Palgrave Macmillan.
- Fairclough, N. (1992). *Critical Language Awareness*. Longman Group UK.
- Fairclough, N. (2003). *Analysing Discourse: Textual analysis for social research*. Routledge.
- Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). *Metaphor We Live By*. The University of Chicago Press.
- Maalej, Z. (2007). Doing Critical Discourse Analysis with the Contemporary Theory of Metaphor: Towards a discourse model of metaphor. In H. Christopher, & L. Dominik (Eds.), *Cognitive linguistics in Critical Discourse Analysis: Application and Theory* (pp. 132-158). Cambridge Scholars Publishing.
- Pragglejaz Group. (2007). MIP: A Method for Identifying Metaphorically Used Words in Discourse. *Metaphor and Symbol*, 22(1), 1-39.
- Wodak, R. (1999). The Discursive Construction of National Identities. *Discourse & Society*, 10(2), 149-173.
- 陈婧. (2014). 批评隐喻分析视角下的国际机构身份构建研究——以联合国教科文组织为例. *语言教育*, 33(2), 38-42.
- 范武邱 & 邹付容. (2021). 批评隐喻分析视阈下外交话语与国家身份构建——以中国国家领导人在 2007—2018 年夏季达沃斯论坛开幕式上的致辞为例. *北京第二外国语学院学报*, 43(3), 60-72.
- 光明日报. (2020, September 11). 伟大抗疫精神是中国精神的生动诠释. https://epaper.gmw.cn/gmrb/html/2020-09/11/nw.D110000gmrb_20200911_1-11.html
- 胡锦涛. (2012). 中国共产党的十八大报告. <http://cpc.people.com.cn/n/2012/1118/c64094-19612151.html>
- 黄婷 & 王永贵. (2017). 人类命运共同体：一种世界秩序的话语表述. *马克思主义与现实*, 27(5), 168-174.
- 纪玉华 & 陈燕. (2007). 批评话语分析的新方法：批评隐喻分析. *厦门大学学报(哲学社会科学版)*, (6), 42-48.
- 李幸. (2020). 人类命运共同体理念对中华优秀传统文化的传承与创新. 河北大学.
- 刘泰来. (2015). 习近平构建中国特色对外话语体系的战略思维. *河海大学学报(哲学社会科学版)*, 17(1), 14-19.

- 屈伯文. (2020). 新冠肺炎疫情下的人类命运共同体之思. *世界社会主义研究*, 5(3), 24-30.
- 人民日报. (2017, February 14). 人类命运共同体理念成为广泛共识,
<http://opinion.people.com.cn/n1/2017/0214/c1003-29078167.html>
- 人民日报. (2020, May 8). 疫情阻击战交出“中国答卷”.
<http://tyzx.people.cn/n1/2020/0508/c385051-31700678.html>
- 人民日报. (2020, May 13). 中外联合抗疫短视频引关注.
<http://fashion.people.com.cn/n1/2020/0513/c1014-31706692.html>
- 人民日报. (2020, October 27). 绿色“一带一路”推动构建人类命运共同体.
<http://gz.people.com.cn/n2/2020/1027/c194827-34377062.html>
- 人民日报. (2020, December 22). 推动人类命运共同体建设走深走实.
<http://politics.people.com.cn/n1/2020/1222/c1001-31974698.html>
- 人民日报. (2021, January 28). 维护和践行多边主义，推动构建人类命运共同体.
<http://politics.people.com.cn/n1/2021/0128/c1001-32015395.html>
- 孙法友 & 陈旭光. (2016). “一带一路”话语的媒介生产与国家形象建构. *西南民族大学学报 (人文社会科学版)*, 37(1), 163-167.
- 王润平. (2004). 当代中国家庭变迁中的文化传承问题. 吉林大学.
- 王义桅. (2015). “一带一路”：机遇与挑战. 人民出版社.
- 习近平. (2000). 习近平谈治国理政第三卷 (中文版). 外文出版社.
- 熊浩. (2021). 新冠肺炎疫情下构建人类命运共同体的思考. *盐城工学院学报 (社会科学版)*, 34(1), 28-30.
- 许利平. (2006). 中国与周边国家命运共同体：构建与路径. 社会科学文献出版社.
- 郑华 & 李婧. (2016). 美国媒体建构下的“一带一路”战略构想——基于《纽约时报》和《华盛顿邮报》相关报道的分析. *上海对外经贸大学学报*, 23(1), 87-96.
- 朱鸿军 & 李喆. (2023). 主流媒体对人类命运共同体的政治传播分析. *上海交通大学学报 (哲学社会科学版)*, 31(1), 67-86.